

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 002055 11 GŽ
Brčko, 04.11.2011. godine

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Gligorević Ruže, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Lucić Josipe, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Š. N. iz Č.-V. selo, zastupanog po punomoćniku M. M. advokatu iz B., protiv tuženog DOO „B. G.“ B. zastupanog po direktoru B. F. a isti po punomoćniku O. Č. advokatu iz B., radi naknade štete, odlučujući o žalbama tužitelja i tuženog izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 002055 08 P od 24.11.2010. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 04.11.2011. godine, donio je slijedeće

R J E Š E N J E

Žalbe tužitelja i tuženog SE USVAJAJU, presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 002055 08 P od 24.11.2010. godine, UKIDA i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom, prvim stavom izreke, tuženi je obavezan da tužitelju na ime naknade pretrpljene materijalne i nematerijalne štete isplati ukupan iznos od 10.905,60 KM i to: na ime naknade za fizičke bolove iznos 4.500,00 KM, na ime naknade za pretrpljeni strah iznos od 3.000,00 KM, na ime naknade za pretrpljene duševne bolove zbog umanjena opšte životne aktivnosti iznos od 3.300,00 KM i na ime materijalne štete iznos od 105,60 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 24.11.2010. godine kao od dana presuđenja do konačne isplate i sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Istom presudom, drugim stavom izreke, sa viškom tužbenog zahtjeva tužitelj je odbijen.

Trećim stavom izreke navedene presude odlučeno je da je tuženi dužan nadoknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 1.802,50 KM u roku od 30 dana, po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Navedenu presudu žalbama pobijaju tužitelj i tuženi, tako što tužitelj pobija prvostepenu presudu u dijelu kojim je odbijen sa viškom tužbenog zahtjeva (u drugom stavu izreke) zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i „zbog pogrešne primjene materijalnog prava na osnovu čega je sud odbio dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na izgublenu zaradu koja je na nesumnjiv način dokazana“ i predlaže „da sud pored već utvrđenog iznosa donese presudu kojom će udovoljiti tužbenom zahtjevu i za iznos izgubljene zarade“.

Tuženi prvostepenu presudu pobija u cjelosti zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da Apelacioni sud u sjednici vijeća, ili nakon održane rasprave preinači prvostepenu presudu i odbije u cjelosti tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj 8/09 i 52/10) ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga.

Kako proizilazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je u ovom sporu obavezao tuženog da tužitelju nadoknadi nematerijalnu i materijalnu štetu kako je to navedeno u prvom stavu izreke presude koju je donio 24.11.2010. godine jer je tužitelj povrijeđen (zadobio tešku tjelesnu povredu) na poslu tako što je dana 04.02.2007. godine na gradilištu na kome je tuženi izvodio radove, kao radnik tuženog, kada su izvođeni radovi betoniranja zida zgrade „K.“ (prilikom izlivanja betona) zbog popuštanja oplata (koja nije bile pričvršćena na dovoljnoj udaljenosti i otkazala je žica na oplati) na kojoj je tužitelj stajao (izvršavajući radne zadatke tog dana) tužitelj pao i polomio desnu petnu kost i desnu skočnu kost, pa je tuženi odgovoran za štetu koja je tužitelju prouzrokovana po principu

objektivne odgovornosti (jer je djelatnost kojom se bavi odnosno građevinska djelatnost opasna djelatnost), kada nije dokazao u postupku („nije pružio pouzdane dokaze“) da je šteta nastala isključivom krivicom tužitelja („pa da postoji osnov za oslobađanje tuženog od odgovornosti“) nego je po mišljenju suda upravo propustima tuženog („koji nije pokazao potreban stepen brižljivosti i nadzora pri obavljanju radova kao opasnih radova jer su radovi izvođeni bez potrebnog nadzora“) došlo do nesreće i povređivanja tužitelja i stoga je tuženi odgovoran, dakle, dužan štetu koju je tužitelj pretrpio nadoknaditi, a visinu nematerijalne štete prvostepeni sud je utvrdio primjenom odredbe člana 200. Zakona o obligacionim odnosima i dosudio u punom iznosu za koji je ocijenio da predstavlja pravičnu naknadu za nematerijalnu štetu, odnosno dosudio puni iznos materijalne štete (koju je tužitelj dokazao), jer je ocjenio neosnovanim prigovor podijeljene odgovornosti obzirom da tuženi nije pružio dokaze ni da je tužitelj određenim radnjama doprinio nastanku štete.

Zahtjev za naknadu štete zbog izgubljene dobiti (za period od povređivanja do 13.02.2008. godine) prvostepeni sud je odbio, kako je to navedeno u obrazloženju presude, kod nesporne činjenice u postupku da je tuženi tužitelju za taj period (za vrijeme bolovanja) isplaćivao platu u iznosu od 360,00 KM, koji iznos je naveden kao iznos plate u Ugovoru o zapošljavanju, a tvrdnju tužitelja da je to samo dio plate koji se isplaćivao prenosom na račun kod banke, jer je plata ustvari bila iznos od 850-900 KM mjesečno i da se iznos preko iznosa od 360,00 KM isplaćivao na ruke, da sud nije prihvatio jer o toj činjenici tužitelj nije pružio pouzdane dokaze, pa sud nije mogao utvrditi ni da je tužitelj gubio zaradu.

Obrazlažući žalbene razloge zbog kojih pobija prvostepenu presudu tuženi prije svega ističe da se povreda desila tako što je tužitelj držeći crijevo od pumne koje baca beton stajao na oplati (koju činjenicu je sam tužitelj naveo u tužbi) iako je bila postavljena skela pored oplata na kojoj su stajali ostali radnici koji su takođe radili na betoniranju i koja je i bila predviđena za hodanje i stajanje i da je u prvostepenom postupku sud obavezao tuženog da štetu tužitelju nadoknadi bez da je utvrđena činjenica zašto je tužitelj stajao na oplati, odnosno bez utvrđenja činjenice gdje je tužitelj trebao da stoji izvršavajući konkretni radni zadatak „jer da je koristio skelu za

sipanje betona, a kao dugogodišnji radnik je znao njenu namjenu, do nesreće ne bi došlo“.

Tužitelj je pobijajući dio prvostepene presude kojim je odbijen njegov zahtjev za naknadu štete u vidu izgubljene zarade, obrazlažući žalbene razloge zbog kojih presudu u tom dijelu pobija, ukazao da prvostepeni sud nije prihvatio njegovu tvrdnju da je njegova mjesečna zarada kod tuženog ustvari bila iznos od 850-900,00 KM, a da je samo dio te zarade odnosno iznos od 360,00 KM njemu uplaćivan preko banke, a pri tome je zanemario činjenicu da tuženi vještaku finansijske struke uvid u dokumentaciju o isplatama na ruke radnika nije omogućio (dozvolio) kao i činjenicu da su i svjedoci iskazima potvrdili da je tužitelj kod tuženog radio za dnevnicu od 38,00 KM, čime ukazuje da razlozi prvostepenog suda za odbijanje konkretnog zahtjeva nisu zasnovani na ocjeni provedenih dokaza, niti na ocjeni činjenice da tuženi dokumentaciju o isplatama u firmi (isplatama dijela plata na ruke radnika) nije dao (vještaku) na uvid.

Kada je u ovom sporu, kako to proizilazi iz obrazloženja prvostepene presude, tuženi u odgovoru na tužbu osporio osnovanost tužbenog zahtjeva navodom da je tužitelj kriv za nesreću koja se dogodila 04.02.2007. godine zbog toga što je izvršavajući radni zadatak tog dana on stajao na oplati i držao crijevo za beton, a ostali radnici su izlivajući beton radili (stajali) na skeli koja je bila postavljena za stajanje i hodanje odnosno za izlivanje betona, onda je saslušanjem svjedoka, saslušanjem tužitelja kao stranke i provođenjem u dokaznom postupku drugih dokaza po prijedlogu tužitelja (jer postojanje uzročne veze, koja je pretpostavka odgovornosti i kada je u pitanju objektivna odgovornost, oštećeni mora dokazati) konkretna činjenica, gdje je tužitelj trebao stajali izvršavajući radni zadatak dana 04.02.2007. godine, morala biti utvrđena kao odlučna činjenica za primjenu materijalnog prava po kojem se zahtjev tužitelja u ovom sporu ima riješiti.

Saglasno procesnom zakonu koji je na snazi zadatak suda je da odlučujući o zahtjevu u sporu identifikuje bitne činjenice na koje treba primjeniti odredbe materijalnog prava i da iz prijedloga stranaka za provođenje dokaza odredi relevantne dokaze koji će se u postupku provesti, a aktivna uloga suda se ogleda i u tome da sudija uvijek može postavljati pitanja svjedoku (član 257) dakle, u svakoj

fazi njegovog saslušanja (u odnosu na okolnosti o kojima je određeno da svjedoči) radi utvrđenja bitnih činjenica za zahtjev tužitelja i nadalje sud ima dužnost da saglasno odredi člana 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH sve provedene dokaze ocijeni pojedinačno i u međusobnoj vezi i da navede u obrazloženju odluke jasne i konkretne razloge zbog kojih određenu činjenicu uzima kao dokazanu, imajući pri tome svakako u vidu i da norma materijalnog prava može uputiti šta koja stranka dokazuje u postupku, dakle, da ne mora biti uvijek primjenjeno pravilo o teretu dokazivanja, koje određuje da tužitelj dokazuje činjenice na kojima zasniva zahtjev, a tuženi svoje tvrdnje i činjenice iznesene u odgovoru na tužbu.

Prvostepeni sud nedvojbeno nije identifikovao kao bitnu činjenicu za zahtjev tužitelja u ovom sporu činjenicu gdje je tužitelj izvršavajući radne zadatke dana 04.02.2007. godine na gradilištu zgrade „K.“ u Brčkom trebao da stoji (na šta je tuženi kako je navedeno ukazao u odgovoru na tužbu) iako ta činjenica predstavlja odlučnu činjenicu za osnovanost njegovog zahtjeva, što ima za posljedicu i nedostatak razloga o konkretnoj činjenici u obrazloženju prvostepene presude, (njeno pouzdano utvrđenje upućuje nadalje na postojanje ili nepostojanje odgovornosti tuženog, odnosno njegove obaveze da štetu koju je tužitelj pretrpio istom nadoknadi), a nije identifikovao kao bitne (i slijedom toga ni utvrdio) činjenice da je, odnosno je li tuženi odbio dati na uvid vještaku H. E. dokumentaciju koja se odnosi na evidencije isplate dijela iznosa plate na ruke radnika (činjenica konstatovana u spisu predmeta), jer tužitelj u postupku tvrdi da je dio plate primao na ruke o čemu je vođena evidencija kod tužitelja, i je li vještak Ž. M. sačinio nalaz samo na osnovu uvida u podatke računovodstvene službe koji prate platu u visini od 360,00 KM (koji iznos plate je naveden u ugovoru) zbog toga što takođe na uvid nije dobio dokumentaciju od tuženog na koju se tužitelj pozvao kada traži naknadu izgubljene zarade.

Ovakvo postupanje posljedica je očigledno pogrešnog pravnog pristupa prvostepenog suda u ovoj pravnoj stvari, jer se sud uopšte nije bavio utvrđenjem gore navedenih činjenica čime u konačnici nije data mogućnost strankama da raspravljaju pred sudom u pogledu svih relevantnih činjenica za pravilnu primjenu materijalnog prava u ovom sporu, koje postupanje je bilo od uticaja na donošenje zakonite i

pravilne presude a na šta se u suštini žalbama ukazuje, pa su učinjeni žalbama ukazani propusti činjenične i materijalno pravne naravi, koje nije mogao otkloniti ovaj sud otvaranjem rasprave jer se saglasno odredbi člana 326. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH rasprava pred Apelacionim sudom zakazuje radi pravilnog a ne radi i potpunog utvrđenja činjeničnog stanja. Otuda je valjalo žalbe tužitelja i tuženog uvažiti i primjenom odredbe člana 336. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH prostepenu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će imati u vidu primjedbe iznesene u ovom rješenju pa će cijeneći i ostale navode žalbe, pravilnom ocjenom već izvedenih dokaza, te eventualnim izvođenjem novih dokaza po prijedlogu stranaka otkloniti ukazane nedostatke suđenja nakon čega će donijeti novu, na zakonu zasnovanu i pravilnu presudu.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Gligorević Ruža